

Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı Lisansüstü Dersleri ve Tezlerine İlişkin Bir İnceleme*

Mehmet Üstüner & Melike Cömert

Bu araştırma Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı (EYTPE) Lisansüstü eğitimini, okutulan dersler ve tamamlanan tezler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. EYTPE Anabilim dalında 25 yüksek lisans ve 13 doktora programında okutulan derslere yönelik nicel bir betimleme ve 1985'den 2006 yılına kadar tamamlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayıları, yıllara göre dağılımları ve anahtar kelime frekansları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Veriler ÖSYM istatistikleri, YÖK Tez Merkezi ve EYTPE Anabilim dallarının web sayfalarının taranması yoluyla elde edilmiştir. EYTPE yüksek lisans programlarında farklı adlarla 272 ders, doktora programlarında ise 170 ders olduğu görülmüştür. 25 yüksek lisans programında en fazla okutulan derslerinin Eğitim İstatistiği (n =10) ve İnsan Kaynakları Yönetimi (n=10) dersleri; 13 doktora programında en fazla okutulan dersin de Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (n =5) olduğu görülmüştür. 1985'den 2006 yılına kadar 909'u yüksek lisans 204'ü doktora olmak üzere toplam 1113 tezin tamamlanmış; en fazla yüksek lisans tezi 2005 yılında, en fazla doktora tezi ise 2002 yılında yapılmıştır. 1113 tezde belirtilen 3559 anahtar kelimenin analizi sonucunda 864 tür farklı kavramın anahtar sözcük olarak kullanıldığı, bu anahtar sözcüklerden de en fazla kullanılanların "eğitim yönetimi" (n =180), "öğretmenler" (n =174), "okul yöneticileri" (n =160), "ilköğretim okulları" (n =130) olduğu görülmüştür.

Anahtar sözcükler: Lisansüstü programları, lisansüstü dersler, lisansüstü tezler, eğitim yönetimi

An Analysis of the Graduate Courses and Theses in Educational Administration, Supervision, Planning and Economics

The purpose of this study is to analyze the graduate programs in Educational Administration, Supervision, Planning and Economics (EASPE) in terms of the courses taught, and the key words in the theses. A quantitative description of the courses taught in 25 master's, and 13 doctoral programs in EASPE is presented and the number of master's and doctoral theses completed from 1985 to 2006 is given with their distribution per year and comparative frequencies of the keywords. Data were obtained through a review of documents from Student Selection and Placement Center, Board of Higher Education Theses Center, the websites of EASPE programs. The analysis showed that there are 272 courses in master's programs, and 170 in doctoral programs with distinct titles. Two master's courses taught with the highest frequency (n=10) were 'Educational Statistics' and 'Human Resources Management' courses. As for 13 doctorate programs, 'Comparative Educational Administration' is the most commonly taught course (n =5). 1113 theses were completed between 1985 and 2006, 909 as master's and 204 doctoral theses. While the frequency of the master's theses was the highest in 2005, that of the doctoral theses was the highest in 2002. The analysis of 3559 keywords recorded in 1113 theses in the field of EASPE revealed 864 distinct terms. 'Educational management' was the most repeated term (180), 'teachers' was the next (174), followed by 'school managers' (160) and 'primary schools' (130).

Keywords: Master's programs, doctoral programs, graduate courses, graduate theses

---

* Bu makale 5-7 Eylül 2007 tarihinde Gaziosmanpaşa Üniversitesinde düzenlenen 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Türkiye’de Eğitim Yönetimi bilim dalının pozitivist paradigmanın bir uzantısı ve yansıması olarak “eğitim bilimleri” olarak adlandırılan alanın alt bilim dalı olarak geliştiği söylenebilir.

Eğitim Yönetimi ve Denetimi bilim dalı eğitim örgütlerini saptanan amaçlara ulaştırmak üzere insan ve madde kaynaklarını sağlayarak ve etkili biçimde kullanarak belirlenen politikaları ve alınan kararları uygulama alanı olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte bilim dallarının sınıflandırılmasında uygulama alanı ağırlıklı bir bilim dalı (Şimşek 2005 2) olduğu da vurgulanmaktadır. Eğitim Yönetimi ve Denetimi bilim dalının ülkemizdeki gelişimi konusunda ileri sürülen görüşlerin ortak noktası bu bilim dalının kuramsal temellerinin 1960’lı yılların başından itibaren ülkemizde oluşmaya başladığıdır (Şimşek, 1997, 107; Gürsel 2006 92). Şimşek (1997)’e göre Türkiye’de eğitim yönetiminin bir araştırma ve bilimsel çalışma alanı olarak ortaya çıkması 1960’ları takiben yurt dışında eğitilmiş az sayıda akademisyenin dönemlerine ilişkin kuram ve yöntemleri ülkeye taşıması ile başlamıştır. Dolayısıyla bu bilim dalının ülkemizde bir araştırma ve bilimsel bir çalışma alanı olarak tarihi çok eski değildir. Gürsel (2006) “Cumhuriyet Döneminde Eğitim Yönetimi ve Eğitim Yönetiminin Gelişimi” başlıklı makalesinde Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütünün tarihsel süreç içerisinde geçirdiği değişikliklere vurgu yaparak eğitim yönetiminin dünyada bir bilim olarak gelişiminin kamu yönetimi ve genel yönetim bilimlerinden sonra başladığını ifade etmektedir. Ülkemizde eğitim yönetimi bilim dalının gelişimi ve yönetici yetiştirme konusundaki çabalara değinilirken; TODAİE tarafından Kamu Yönetimi Uzmanlık Programlarının düzenlenmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Eğitim Yönetimi, Teftişi, Ekonomisi ve Planlama Bölümünde sertifika, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarının yürütülmesi, 1967 yılında Hacettepe Üniversitesi bünyesinde Eğitim Bölümü’nün kurulması üzerinde durulan gelişmelerdir (Gürsel, 2006, 89–90). Başlangıçta öncülerin büyük bir özveri ve çabayla oluşturdukları eğitim yönetimi alanı bugün bu alanda dünyadaki gelişmelere ayak uyduramaz duruma gelmiştir. Eğitim yönetiminin bu derece zayıf düşmesinin nedenleri, ülkede eğitime egemen olan merkezîyetçi anlayış, bu alanda yurt dışı eğitim olanaklarının uzun süredir sınırlanmış olması, kuram ve uygulama arasındaki geleneksel kopukluk ve üniversiteler arasında iletişim ve işbirliği sorunları olarak sıralanmaktadır (Şimşek, 1997, 106).

Bilim dallarının lisansüstü eğitim programlarının içeriğinin bilinmesi, alanda çalışan bilim insanlarına yol gösterici bir nitelik taşıyacağı gibi o bilim dalının gelişimi hakkında da bir bilgi sağlayacaktır. Eğitim yöneticileri yetiştirmeyi amaçlayan üniversitelerdeki eğitim yönetimi lisansüstü eğitim programlarının niteliği oldukça önemlidir. Bu amaçla ülkemizde eğitim

yönetimi lisansüstü eğitim programları yüksek lisans ve doktora düzeyinde yürütülmektedir. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde Tezli Yüksek Lisans programlarının amacı, “*öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamak*” olarak belirtilirken, doktora programlarının amacı ise “*öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmak*” (ÜAK, 2008) olarak belirtilmiştir. EYTPE Bilim dalında çalışan akademisyenlerin alanda yapılan çalışmalar hakkında zaman zaman öz değerlendirme yapmaları EYTPE bilim dalının bu amaçlar doğrultusunda bir işleyişe sahip olmasına katkı sağlayacaktır.

Eğitim Bilimleri kapsamında yer alan EYTPE Anabilim Dalında var olan lisansüstü eğitimde okutulan dersler ve tamamlanan tezlerin incelenmesi aracılığıyla yapılan bu çalışmada, öncelikle EYTPE lisansüstü programlarında okutulan dersler ve bu derslerin farklı üniversitelerde yer alan EYTPE lisansüstü programlarda ne derece ortak olduğu ortaya konulmuştur. Böylece EYTPE Anabilim dalında bir yüksek lisans ya da doktora derecesi almak/vermek için “*olmazsa olmaz*” niteliğinde derslerin olup olamayacağı konusu irdelenmeye çalışılmıştır. Daha sonra, 1985'den 2006 yılına kadar EYTPE Anabilim Dalında tamamlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayıları, yirmi bir yıllık tarihsel geçmişte hangi yıllarda ne kadar tezin tamamlandığı, tamamlanan tezlerde hangi anahtar kelimelerin ne kadar tekrar ettiği belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen bulguların ve çıkarılan sonuçların ülkemizde EYTPE Anabilim dalının tarihsel süreç içerisinde gelişimini ve geldiği noktayı anlamaya ve alanın geleceğine yön verme konumunda bulunan akademisyenlere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, EYTPE Anabilim Dalının 1985-2006 yılları arasındaki gelişimini ve şu anki durumunu anabilim dalının lisansüstü öğretiminde okutulan dersler ve yapılan tezler açısından incelemektir. Bu bağlamda, anabilim dalı lisansüstü programlarında okutulan derslerin sayı ve çeşidinin ortaya konulması, tamamlanan yüksek lisans ve doktora tezleri bağlamında yapılan araştırmaların hangi alanlarda yaygınlaştığının, alanın kapsamı açısından hangi alanların ihmal edildiğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın bir diğer amacı da anahtar kelime analizi

ile Türkiye’de EYTPE Anabilim Dalının kendine özgü anahtar kelimeler olarak neleri aldığıın ortaya konulmasıdır.

Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. EYTPE yüksek lisans ve doktora programlarında hangi dersler okutulmaktadır ve okutulan derslerin frekansları (ortak okutulma sıklığı) ne kadardır?
2. 1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında ne kadar yüksek lisans ve doktora tezi yapılmıştır?
3. 1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde tez yazarlarınca belirtilen anahtar kelimeler nelerdir? Bu anahtar kelimelerin kullanılma sıklığı nedir?
4. 1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde belirtilen anahtar kelimelerin yıllara göre frekansları nedir?
5. 1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin danışmanlarının akademik unvanlarına göre dağılımı nedir?

Araştırmanın Sınırlılığı

İlgili kaynaklar, yayınlar ve dokümanların taranması suretiyle yapılan bu araştırma bir takım sınırlılıklara sahiptir. EYTPE lisansüstü programlarında okutulan derslerin belirlenmesi ve tezlerin belirlenmesi aşamasındaki sınırlılıklar olarak iki grupta toplamak mümkündür.

EYTPE Anabilim Dalı lisansüstü programlarında okutulan derslerin belirlenmesinde, üç yüksek lisans ve bir doktora programının derslerine web sayfalarından ve ilgili Enstitüden ulaşılamamıştır. “Eğitim Bilimleri Yüksek Lisans Programı” olarak adı geçen üniversitelerin dersleri kapsam dışı bırakılmış, sadece EYTPE Anabilim Dalı içeriğindeki dersler alınmıştır. Seçmeli dersler (adı belirtilmeyen), uzmanlık alan dersleri, araştırma seminerleri, yüksek lisans ve doktora seminerleri, özel konular derslerin kapsamı dışında tutulmuştur.

EYTPE Anabilim Dalında tamamlanan tezlerin belirlenmesi YÖK Tez Merkezi tez tarama sayfası veri tabanında, alanda çalışmış ve çalışmakta olan doktoralı kişilerin isimleri üzerinden yapılmıştır. Bu belirleme esnasında karşılaşılan sınırlılıklar şunlar olmuştur.

1. YÖK Tez Merkezi tez tarama sayfası veri tabanında, EYTPE anabilim dalında çalışmış ve çalışmakta olan doktoralı kişilerin isimleri üzerinden yapılmıştır. Bu belirlemede en eski tarihli tez 1985 olarak

belirlenmiş olup, 1985 öncesi EYTEPE anabilim dalında tamamlanan tezler araştırmaya dahil edilememiştir.

2. Tezlerin belirlenmesinde anahtar kelimelerle tarama yapılması yolu denenmiş ancak, bu yolla yapılan taramada diğer alanlarda tamamlanan tezler de çıktığından dolayı seçimin zor olacağı görülmüş, alanda çalışmış ya da çalışmakta olan kişilerin isimleri üzerinden tarama yapılmıştır.

3. YÖK Tez Merkezi tez tarama sayfası veri tabanında tezlerin bir kısmında ait olduğu anabilim dalı belirtilmiş iken bazı tezlerin hangi anabilim dalında tamamlandığı belirtilmemiştir, ayrıca EYTPE Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmış ya da çalışmakta olan bazı öğretim elemanlarının danışmanlığında farklı anabilim dallarında (eğitim programları ve öğretimi, okul öncesi, sınıf öğretmenliği... vb) yüksek lisans tezlerinin tamamlandığı görülmüştür.

4. EYTEPE anabilim dalında çalışmış ya da çalışmakta olan bazı öğretim elemanları yüksek lisans ve doktoralarını yurt dışında tamamladıklarından dolayı tez uygulama ve araştırmalarını Türkiye’de yapmış olsalar dahi YÖK Tez Merkezi tez tarama sayfasında yer almamaktadırlar. Dolayısıyla bu tür tezler araştırmanın kapsamı dışında kalmıştır.

5. Anahtar kelime yazılmayan yüksek lisans ve doktora tezleri (396) anahtar kelime taramasına dahil edilememiştir.

6. 2006 ve 2007 yıllarına ait tezlerin ilgili veri tabanına henüz tam olarak aktarılmamış olması da araştırmanın bir diğer sınırlılığıdır.

Yöntem

Araştırılan konuda durum saptamaya yönelik olarak “ne idi?” sorusuna yanıt aranan bu araştırma betimsel düzeyde bir çalışmadır. Araştırmada kullanılan veriler; ilgili kaynaklar, yayınlar ve dokümanlardan elde edilmiştir. Araştırmada tarihi yöntem kullanılarak doküman incelemesi yapılmıştır (Kaptan, 1993, 53–54; Balcı,1995, 21; Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Verilerin Elde Edilmesi, Sınıflandırılması ve Değerlendirilmesi

Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalları ve bu Anabilim Dallarında okutulmakta olan yüksek lisans ve doktora derslerinin adları ilgili anabilim dallarının ya da bağlı buldukları enstitülerin web sayfalarından alınmıştır. Web sayfası bulunmayan Anabilim

Dalları için bağlı buldukları enstitüler ile iletişime geçilerek derslerin, e-mail yolu ile gönderilmesi istenmiştir.

EYTPE Anabilim Dalında 1985–2006 yılları arasında tamamlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin belirlenmesi Yüksek Öğretim Kurulu web sayfasında yer alan tez merkezi-tez tarama sayfası veri tabanı üzerinden yapılmıştır. Tarama yapılırken önce alana özgü anahtar kelimelerle tarama yapılmış, ancak anahtar kelimelerle yapılan taramalar sonucunda başka alanlara ait tezlerin de çıktığı görülünce bu belirlemeden vazgeçilmiştir. Bunun yerine üniversitelerin Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalları'nda çalışan öğretim üyelerinin isimleri fakültelerin web sayfalarından taranarak geçmişten günümüze EYTPE Anabilim Dalında çalışmış ve çalışmakta olan doktoralı kişilerin(182 kişi) isimleri üzerinden tarama yapılmıştır. Bu doğrultuda doktoralı öğretim elemanının ismi ilgili veri tabanında taranmış, bu kişilerin yapmış ve yaptırmış oldukları (danışman oldukları) tezler YÖK Tez Merkezi Tez Tarama Sayfasından tek tek kopyalanarak bilgisayar ortamında hazırlanan veri sayfasına tezin; yazarının, yapıldığı üniversitenin, enstitü ve anabilim dalının, türünün, adının, yılının, danışmanının, anahtar kelimelerinin bulunduğu bir sayfaya aktarılmıştır.

Kullanılan bilgisayar programının özelliğinden yararlanılarak tezlerin türlerine ve yıllarına göre dağılımı ve sınıflandırılması yapılmıştır. Yapılan bu sınıflandırma ve dağılımın sayısal değerleri frekans ve yüzdeler hesaplanmak suretiyle elde edilmiştir. Tezlerde belirtilen 3559 anahtar kelimelerin yıllara göre dağılımları ve frekansları alınmıştır. Elde edilen veriler bulgular kısmında tablo ve şekillere dönüştürülerek verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırmada yanıt aranan birinci soru “EYTPE yüksek lisans ve doktora programlarında hangi dersler okutulmaktadır ve okutulan derslerin frekansları (ortak okutulma sıklığı) ne kadardır?” olarak ifade edilmişti.

Ülkemiz genelinde 23 üniversitenin sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde bulunan 23 EYTPE yüksek lisans programında 272 çeşit dersin okutulduğu belirlenmiştir. Bu sayı derslerin isimleri temel alınarak belirlenmiştir. Bu durumda isimleri farklı olsa da içerikleri benzer ya da aynı olabilecek derslerde farklı adlarla programlarda yer aldığı için bu sayıya dahil edilmiştir. 23 EYTPE yüksek lisans programında en fazla ortak okutulan derslerin “Eğitim İstatistiği ($n = 10$)” ve “İnsan Kaynakları Yönetimi ($n = 10$)” olduğu görülmüştür. Bu derslerden sonra “Örgütsel Davranış (n

=8)", "Eğitim Denetimi ($n = 8$)", "Eğitim Ekonomisi ($n = 7$)", "Eğitim Planlaması ($n = 5$), "Örgüt Psikolojisi ($n = 5$)", "Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama ($n = 5$)" derslerinin programlar arasında en fazla ortak olan dersler olduğu belirlenmiştir.

Belirlenen 272 dersten ikisinin 10 programda, ikisinin 8 programda, beşinin 5 programda, dördünün 4 programda, 15'nin üç programda, 41'nin iki programda, 203 'ünün birer programda okutulduğu gözlenmiştir. Aynı ya da benzer içeriklere sahip dersler her bir yüksek lisans programında farklı adlarla yer almaktadır. Bu durum alanda adeta ders kirliliğine (ders karışıklığı, ders bunalımı, dağınıklık) neden olmuştur.

Gerçekte burada yanıtlanması gereken temel soru hangi alan/branştan gelirse gelsin ve programa giriş koşulu ne olursa olsun EYTPE alanında yüksek lisans (bilim uzmanlığı) derecesine sahip olmak isteyen bir kişinin hangi dersleri alması gerektiğine ilişkin alan akademisyenlerinin bir fikir birliğinin olup olmadığı sorunudur. Bilindiği üzere EYTPE yüksek lisans programlarına lisans mezuniyeti farklı alanlardan öğrenciler gelmektedir. Bazı programlarda bu tür öğrencilere yönelik olarak hazırlık programları da bulunmaktadır. Sonuç olarak fizikten, matematikten, kimyadan, sınıf öğretmenliğinden, yabancı dilden ....vs EYTPE yüksek lisans programına gelen bir öğrencinin alanda yüksek lisans derecesi alabilmesi için alana özgü hangi dersler "olmazsa olmaz" niteliğindedir? EYTPE anabilim dalı yüksek lisans programlarında okutulan derslerden bazılarının genel kültür içerikli olduğu, bazılarının eğitim bilimlerinin diğer alanlarına (eğitim programları ve öğretim, psikolojik danışma ve rehberlik, ölçme ve değerlendirme...vd) ilişkin olduğu gözlenmektedir. Disiplinler arası yaklaşım açısından bu durum istendik olsa da EYTPE alanının özgünlüğünü yitirmesine de neden olabileceği gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Ülkemiz genelinde 13 üniversitenin sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde bulunan 13 EYTPE doktora programında 170 çeşit dersin okutulduğu belirlenmiştir. Yüksek lisans derslerinde olduğu gibi, bu sayı derslerin isimleri temel alınarak belirlenmiştir. Bu durumda isimleri farklı olsa da içerikleri benzer ya da aynı olabilecek derslerde farklı adlarla programlarda yer aldığı için bu sayıya dahil edilmiştir. Belirlenen 170 dersten birinin beş programda, ikisinin iki programda, on üçünün ikişer programda, yüz elli dördünün birer programda okutulduğu görülmüştür. Doktora programları arasında en fazla ortak olarak okutulan derslerin "Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi ($n=5$)", "İleri İstatistik ($n=3$)", "Eğitim Yönetiminde Çağdaş Gelişmeler ($n=3$)" olduğu belirlenmiştir. Yüksek lisans derslerinde olduğu gibi doktora derslerinde de aynı ya da benzer içeriğe sahip dersler farklı

üniversitelerdeki EYTPE doktora programlarında farklı adlarla yer almaktadır. Bulgulara bakıldığında, EYTPE anabilim dalı doktora programlarında okutulan derslerin programlar arasında ortak okutulma sıklığının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca ortak okutulma sıklığı olan derslerin çoğunun alana özgü dersler olmadığı görülmektedir. Doktora programlarında okutulan derslerin yüksek lisans programlarında okutulan dersler gibi bir kısmının genel kültüre yönelik olduğu, bir kısmının çok özel alanları ilgilendirdiği bir kısmının ise doktora düzeyinde olup olmamasının tartışılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Araştırmada yanıt aranan ikinci soru “1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında kaç yüksek lisans ve doktora tezi tamamlanmıştır?” olarak ifade edilmiştir. Bu soruya ilişkin elde edilen verilerin analizi sonucunda 1985 – 2006 yılları arasında 909’u yüksek lisans 204’ü doktora olmak üzere toplam 1113 tezin olduğu belirlenmiştir. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı ve sayısal olarak karşılaştırılması (Tablo 1) aşağıda yer almaktadır. Tablo 1’de görüldüğü gibi 1985’den 2006’ya kadar EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans tez sayısının yıllara göre sürekli arttığı gözlenmektedir. Onar yıllık dilimler açısından karşılaştırıldığında 1985–1994 yılları arasında toplam 82 adet yüksek lisans tezi yazılmış iken, 1995–2005 yılları arasında 707 adet yüksek lisans tezinin yazıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinde görülen bu sayısal artışın aynı şekilde doktora tezlerinde de olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir. Şöyle ki bu on yıllık karşılaştırmalarda yazılan yüksek lisans tezleri %900 artış gösterirken, doktora tezlerindeki artış yaklaşık (1985–1994: 53 adet; 1995–2006: 133 adet) % 300 olmuştur. Bu artışın nedenleri üniversite ve yüksek lisans programlarındaki artışa bağlı olmakla birlikte EYTPE alanında yüksek lisans öğrenimine ilişkin talebin de arttığını söylememizi mümkün kılmaktadır. EYTPE anabilim dalında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre karşılaştırılmasına ilişkin aşağıda yer alan grafik de durumu gözler önüne sermektedir.

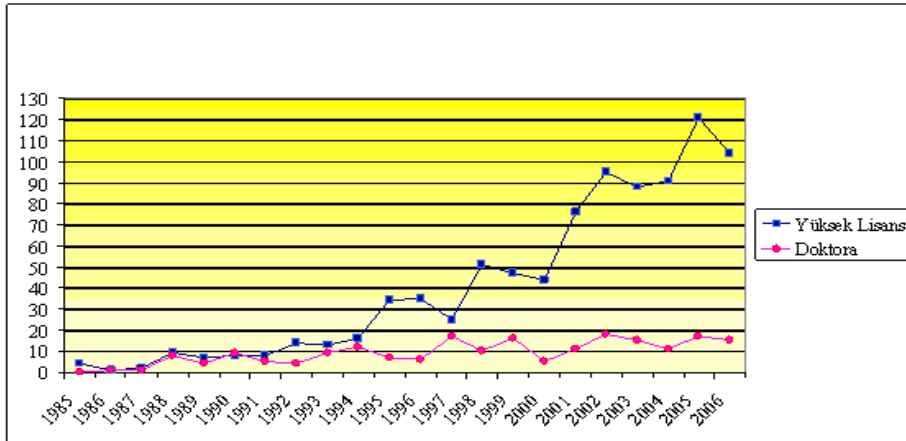
Şekil 1 incelendiğinde 1985–1994 yıllarında yüksek lisans ve doktora tezleri sayısal olarak bir paralellik gösterirken 1995’ten sonra bu paralellik yüksek lisans tezleri lehine bozulduğu, yüksek lisans tezlerindeki sayısal artışın doktora tezleri için geçerli olmadığı görülmektedir.

Araştırmada yanıt aranan üçüncü soru “1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde kullanılan anahtar kelimeler nelerdir? Bu anahtar kelimelerin kullanılma sıklığı nedir?” olarak ifade edilmişti. Bu sorunun yanıtı 1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde; a) en fazla ve b) en az kullanılan anahtar kelimelerin neler olduğu ve yorumlanması suretiyle verilecektir. Yapılan incelemede belirlenen 1113 tezden 717 tanesinde anahtar kelimelerin yazıldığı 396 tanesinde anahtar

TABLO 1.

1985–2006 Yılları EYTPE Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Yüksek Lisans	Doktora
1985	4	-
1986	1	1
1987	2	1
1988	9	8
1989	7	4
1990	8	9
1991	8	5
1992	14	4
1993	13	9
1994	16	12
1995	34	7
1996	35	6
1997	25	17
1998	51	10
1999	47	16
2000	44	5
2001	76	11
2002	95	18
2003	88	15
2004	91	11
2005	121	17
2006	104	15
Toplam	909	204

Şekil 1. 1985–2006 Yılları EYTPE Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

kelimelerin yazılmamış olduğu görülmüştür. 717 tane anahtar kelimeleri yazılı olan tezlerdeki anahtar kelimelerin analizi sonucunda EYTPE anabilim dalında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki 864 farklı sözcüğün anahtar kelimeler olarak yazıldığı belirlenmiştir.

Anahtar kelime, yapılan bir bilimsel çalışmanın ne ile ilgili olduğuna ilişkin sorulara kısaca verilen cevap niteliğindedir. Bir başka ifadeyle anahtar kelime yapılan çalışmanın birkaç kelimeyle özetlenmesi olarak düşünülebilir. Her araştırmanın anahtar kelimesi çalışma alanının özgün sözcüklerinden oluşmalıdır. Yazılan tezlerde ve makalelerde anahtar kelime yazımı elektronik veri tabanları üzerinden tarama yapılan çağımızda son derece önemli bir konudur.

EYTPE anabilim dalında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan anahtar kelimenin “eğitim yönetimi” ($n = 180$) olduğu görülmüştür. Sonrasında “öğretmenler” ($n = 174$), “okul yöneticileri” ($n = 160$), “ilköğretim okulları” ($n = 130$), “yöneticiler” ($n = 91$), “ilköğretim” ($n = 86$), “eğitim” ($n = 83$), “liseler” ($n = 53$), “denetçiler” ($n = 50$), “liderlik” ($n = 46$), “öğrenciler” ($n = 46$) sözcüklerinin sıklıkla kullanılan anahtar kelimeler olduğu görülmüştür. EYTPE alanında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde “öğretmenler”, “ilköğretim okulları”, “eğitim”, “liseler”, “öğrenciler” kelimelerinin frekanslarının yüksek olduğu da dikkat çekmektedir. EYTPE alanında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde belirtilmiş olan anahtar kelimelerin birçoğunun son derece genel sözcüklerden oluştuğu görülmektedir.

Anahtar kelime frekansları incelendiğinde alana özgü birçok kelimenin frekansının düşük olduğu, frekansı düşük olan anahtar kelimelerde, yüksek olan anahtar kelimelerde olduğu gibi genel sözcüklerden oluştuğu ve alana özgü kelimelerin az kullanıldığı görülmektedir. “Yönetici eğitimi”, “klinik denetim”, “okul müdürleri”, “teftiş sistemi”, “denetim sistemleri”, “yönetim sistemleri” gibi anahtar kelimelerin frekanslarının düşük olduğu görülmektedir. Bu anahtar kelimelerin az kullanılmış olması EYTPE anabilim dalında bu alanlarda az araştırma yapıldığı gibi bir yargıya varmamız mümkün olmasa da, araştırmacıların önemsiz gibi görünen bu noktada daha hassas olmaları gerektiği kuşkusuzdur. EYTPE bilim dalının ülkemizde gelişimi, alanın kendine özgü kavramları yerleştirmesi ve kullanması ile hız kazanacaktır.

Araştırmada yanıt aranan dördüncü soru “1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki anahtar kelimelerin yıllara göre frekansları nedir?” olarak belirlenmişti. Bu soruya ilişkin bulgular aşağıdaki tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2 incelendiğinde 1990, 1993, 1995, 1998 yıllarında “eğitim yönetimi” anahtar kelimesi frekansının; 2000, 2001, 2002, 2003 yıllarında

TABLO 2.

1985–2006 Yılları EYTPE Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Yıllara Göre En Çok Tekrarlanan Anahtar Kelimeler

Yıllar	En çok tekrarlanan anahtar kelimeler	n
1985	Eğitim Yönetimi	1
	Liderlik	1
	Okul Yönetimi	1
1986	Okul-Aile Birliği	1
	Ortaöğretim	1
1987	İnsan Gücü	1
	Teknik Ara İnsan Gücü	1
1988	Eğitim	3
	Yaygın Eğitim	3
1989	Liderlik	2
	Yöneticiler	2
1990	Eğitim Yönetimi	5
	Liseler	3
1991	Müdürler	3
	Yöneticiler	3
1992	Eğitim Yüksekokulları	3
	Türkiye	3
1993	Eğitim Yönetimi	9
	Öğretmenler	3
1994	Öğretmenler	10
	Eğitim Yönetimi	7
	Öğrenciler	6
1995	Eğitim Yönetimi	8
	Öğretmenler	8
	Öğretmen Yetiştirme	7
1996	İlköğretim	13
	Denetçiler	9
	Eğitim Yönetimi	9
1997	Öğretmenler	11
	Okul Yöneticileri	9
	Yönetim	7
1998	Eğitim Yönetimi	15
	Öğretmenler	15
	Yöneticiler	13
1999	Öğretmenler	24
	Eğitim Yönetimi	21
	İlköğretim	11
2000	Öğretmenler	17
	Eğitim Yönetimi	16
	Okul Yöneticileri	14

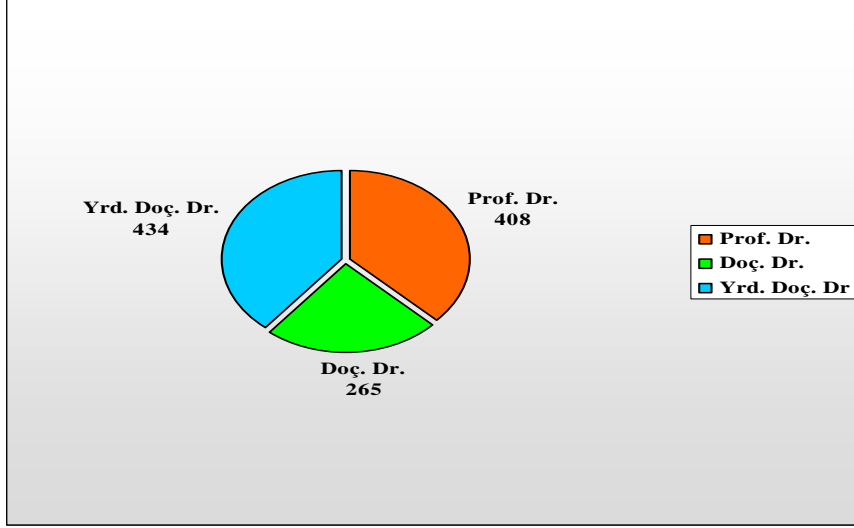
TABLO 2.
1985–2006 Yılları EYTPE Anabilim Dalı... (Devamı)

Yıllar	En çok tekrarlanan anahtar kelimeler	n
2001	Okul Yöneticileri	29
	Eğitim Yönetimi	26
	Öğretmenler	26
2002	Okul Yöneticileri	41
	İlköğretim Okulları	38
	Eğitim Yönetimi	28
2003	İlköğretim Okulları	36
	Okul Yöneticileri	32
	Eğitim Yönetimi	23
2004	İlköğretim Öğretmenleri	2
	Okul Yöneticileri	2
	Eğitim Yönetimi	1
2005	-	-
2006	Okul Yöneticileri	1

“okul yöneticileri” anahtar kelimesi frekansının yüksek olduğu görülmektedir. 2002 ve 2003 yıllarında “ilköğretim okulları” anahtar kelimesi frekansının ; 2001 yılında, “Öğretmenler” anahtar kelimesi frekansının; 1996 yılında “denetçiler” anahtar kelimesi frekansının yüksek olduğu görülmektedir. Anahtar kelimelerin yıllara göre frekanslarına bakıldığında yine alana özgü (alanın adı) olan “eğitim yönetimi” kavramının en sık kullanılan anahtar kelime olduğu görülmektedir. Bu durum fizik alanında ya da ekonomi alanında çalışan bir akademisyenin yazdığı bir teze ya da makaleye anahtar kelime olarak “fizik” ya da “ekonomi” yazmasına benzemektedir. Böyle bir kullanım fizikçi ya da ekonomist için ne derece anlamsız ise EYTPE anabilim dalında çalışan bir akademisyen içinde o derece anlamsız olacaktır.

Araştırmada yanıt aranan beşinci soru “1985–2006 EYTPE Anabilim Dalında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin danışmanlarının akademik unvanlarına göre dağılımı nedir?” olarak belirlenmişti. 1985–2006 Yılları EYTPE anabilim dalı yüksek lisans ve doktora tezlerinin danışmanların akademik unvanlarına göre dağılımı Şekil 2de’yer almaktadır.

Şekil 2’de görüldüğü gibi EYTPE anabilim dalında 1985-2006 yılları arasında yapılan 1113 tezin 434’üne Yardımcı Doçent, 265’ine Doçent, 408’ine Profesör unvanına sahip akademisyenlerin danışmanlık yaptığı görülmektedir. Bu durum EYTPE anabilim dalında çalışan akademisyenlerin akademik unvanlara göre dağılımının doğal bir uzantısıdır. ÖSYM’nin 2006–2007 öğretim yılı Yüksek Öğretim

Şekil 2: 1985–2006 Yılları EYTEPE Anabilim Dalı Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Danışmanların Akademik Unvanlarına Göre Dağılımı

İstatistiklerine göre Eğitim Bilimleri alanı Eğitimi Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim dalında 33 Profesör, 6 Doçent, 75 Yardımcı Doçent görev yapmaktadır. Akademik unvanlara göre alandaki öğretim üyelerinin dağılımı piramitsel değil kum saati görünümündedir. Bu da alan için diğer bilim dallarında olduğu gibi bir sorun olarak görülebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

1985–2006 yılları arasında EYTPE anabilim dalında 909'u yüksek lisans 204'ü doktora olmak üzere 1113 tezin yazıldığı, bu tezlerin %36'sında anahtar kelime belirtilmediği, anahtar kelime belirtilen 717 adet tezdeki anahtar kelimelerin 3566 adet olduğu ve anahtar kelimelerin 864 farklı sözcükten oluştuğu belirlenmiştir. EYTPE anabilim dalında yazılan tezlerin son yıllarda arttığı, ancak bu artışın yüksek lisans tezlerinde daha fazla olduğu görülmüştür. Tezlerde yazılan anahtar kelimelerin alana özgü sözcük ve kavramlardan ziyade genel sözcük ve kavramlardan oluştuğu anlaşılmıştır. Elektronik veri tabanları üzerinden taramaların yapıldığı günümüzde tezlerde yazılan anahtar kelimelerin niteliği daha da önem kazanmıştır. EYTPE anabilim dalında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde anahtar kelimelerin titizlikle mutlaka belirlenmesi gerekmektedir. Alanda tez yazan ve yazdıran

araştırmacıların bu konuda daha hassas ve özenli davranmaları gerekliliği bir zorunluluk haline gelmiştir.

EYTPE anabilim dalında halen 25 yüksek lisans ve 13 doktora programında öğrenim yapılmaktadır. Bu yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan derslere baktığımızda yüksek lisans programlarında 272, doktora programlarında ise 170 farklı isimde dersin olduğu görülmektedir. Bu derslerin programlar arasında ortak okutulma sıklığına baktığımızda yüksek lisans programları arasında en fazla ortak okutulan derslerin “Eğitim İstatistiği ($n=10$)” ve “İnsan Kaynakları Yönetimi ($n=10$)” derslerinin olduğu, doktora programları arasında en fazla ortak okutulan derslerin “Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi ($n=5$)” ve “İleri İstatistik ($n=3$)” derslerinin olduğu belirlenmiştir. EYTPE yüksek lisans ve doktora programlarında yer alan derslerin bir kısmının genel kültür dersleri, bir kısmının eğitim bilimlerinin farklı alanlarının (eğitim programları ve öğretim, psikolojik danışma ve rehberlik, ölçme ve değerlendirme vb.) dersleri, bir kısmının da çok özel alanlara (ayrıntı) özgü dersler olduğu görülmüştür. Aynı ya da benzer içeriklere sahip dersler her bir yüksek lisans ve doktora programında farklı adlarla yer almaktadır. Bu durum alanda adeta ders kirliliğine neden olmuştur. Gerçekte burada yanıtlanması gereken temel soru hangi alan/branştan gelirse gelsin ve programa giriş koşulu ne olursa olsun EYTPE alanında yüksek lisans(bilim uzmanlığı) ya da doktora derecesine sahip olmak isteyen bir kişinin hangi dersleri alması gerektiğine ilişkin alan akademisyenlerinin bir fikir birliğinin olup olmadığı sorusudur.

Her hangi bir bilim dalının var olabilmesi o bilim dalının kendine özgü kavramlar üretebilmesi ve bu kavramları kullanıp yerleştirmesine bağlıdır. EYTPE anabilim dalının ne olduğunun tartışılması noktasında bu anabilim dalının kendine özgü anahtar kavramları üretmesi, belirlemesi ve kullanması gerekmektedir. Lisansüstü öğretim programlarında kendine özgü derslerinin yer alması ve bunların okutulması, alanın gelişimi ve kendini kabul ettirmesi bakımından lisansüstü programlar arasında bir kopukluk, dağınıklık görüntüsünden ziyade bir tutarlılık ve bütünlük sergilemesi günümüzdeki gelişmeler açısından daha da önemli olmaktadır.

Lisansüstü öğrenim vermekte olan farklı üniversitelerde EYTPE anabilim dalları arasında ortak bir işleyişi gerçekleştirme doğrultusunda daha fazla iş birliği yapılmalıdır. Uygulanmakta olan programlarda en azından uygulamaya dönük ortak dersler okutulmalıdır. Ülkemiz için EYTPE Anabilim dalı kapsamında yapılması gereken “araştırma konusu” öncelikleri belirlenmeli yaptırılacak olan yüksek lisans ve doktora tezi konularının belirlenen öncelikler arsından seçilmesi sağlanmalıdır. Alan akademisyenlerinin danışmanlığında yaptırılan yüksek lisans ve doktora tezlerine yazılacak olan anahtar kelimelerin alana özgü kelimeler olmasına özen gösterilmelidir.

Summary

The quality of the graduate programs in the field of educational administration aiming to train educational managers is of great importance. Therefore, both master's and doctorate programs are run in the field of educational administration in our country. The main purpose of the master's programs is to provide students with the ability to access, analyze, and interpret knowledge through scientific research while doctorate programs aim at providing students with the ability to carry out independent research, interpret and synthesize by analyzing scientific events through a broad and detailed perspective. To this end, a total of 25 master's and 13 doctorate programs in the field of Educational Administration, Supervising, Planning, and Economics (EASPE) currently provide graduate education. There appears to be some problems regarding both the course subjects taught in these programs, and dissertations completed in the EASPE field.

According to the 2006–2007 Higher Education Statistics by Student Selection and Placement Center (ÖSYM), the discipline of EASPE has the third largest teaching staff following the discipline of Curriculum and Instruction (230), and the discipline of Psychological Services in Education (222). In accordance with the number of graduate students, the discipline of EASPE holds a total of 2340 students, 2150 being master's students, and 190 doctoral students. This figure makes the discipline of EASPE the largest program in terms of the number of students among other disciplines in educational sciences. It was assumed that a study analyzing the education taking place in the discipline of EASPE by reviewing the course subjects taught, and theses submitted in the mentioned field would provide quite interesting and valuable findings for scholars, researchers and graduate students in EASPE.

Purpose

Being knowledgeable about the contents of graduate programs in different fields has a leading role for scientists as well as implications for the progress of the relevant discipline. This study, in general, aimed at analyzing the graduate courses taught and theses submitted in the discipline of EASPE under Educational Sciences in two stages. Firstly, the names of the courses in graduate programs were identified, and then, to what extent these subjects were common in EASPE graduate programs was determined.

Then, whether or not the courses were strictly compulsory in order to meet the requirements for having a master's or doctoral degree granted by the relevant discipline was discussed. Secondly, the study aimed to determine the number of the master's and doctoral theses written in EASPE between 1985 and 2006, the distribution of the theses according to the years during that period, and lastly the keywords used in those theses with their frequencies. Upon completing these stages, the study set out to work out the possible consequences of the number and diversity of the courses taught in the graduate programs in EASPE, and to determine the areas focused or neglected. The final aim of the study was to determine which keywords were used peculiar to the discipline of EASPE.

Method

The data used in this descriptive study were collected from relevant literature, publications and documents. Therefore, the technique used in this study was documentation through historical method (Kaptan, 1993, 53–54; Yıldırım and Şimşek, 2005).

Data Collection, Instruments and Process

The titles of the courses taught in graduate programs in the discipline of Educational Administration, Supervising, Planning, and Economics (EASPE) were obtained from the websites of the relevant departments or the institutes they are affiliated. For the departments with no websites, the names of the courses were requested from the relevant institutes through e-mail.

The master's and doctoral theses written in the field of EASPE between 1985 and 2006 were scanned through the website of the Board of Higher Education. For the purpose of scanning, first the keywords specific to the field were searched. As this search yielded results including also the theses in other fields, the researcher quit this search criterion. Instead, the names of the academics working in the discipline of Educational Administration, Supervising, Planning, and Economics were scanned through the websites of the universities and the names of the people with a doctoral degree who either had taught or were still teaching in the field of EASPE were accessed (n=182). Then, the names of the scholars with a doctoral degree were searched in YÖK website and the theses they either submitted or supervised were copied, and pasted on a computer-based form with data entries including the title of the thesis, and the name of the author,

supervisor, discipline/department, institute and university affiliated, and type (M.A./M.S./M.Ed. or PhD/Ed.D.), year, and keywords of the theses. First search through the website by entering the names of the academics revealed 1278 theses. After checking the names, fields and titles of the thesis entries in the form again, some repeating theses were discarded and finally a total of 1113 theses (909 for master's and 204 for doctoral degrees) completed in the discipline of EASPE between 1985 and 2006 were determined.

The quantitative distribution of the theses according to the types and years was calculated using a special software program. The distribution and frequency of a total of 3559 keywords per year was included. The data obtained were presented in tables and graphics in the findings section.

Findings and Discussion

It was found that out of 1113 theses, 909 master's and 204 doctorate, completed in the discipline of EASPE between 1985 and 2006, 36 % included no keywords. There were 3566 keywords in the remaining 717 theses, and this collection of keywords made up of 864 distinct words. It was also observed that there has been an increase in the number of theses written in the discipline of EASPE, yielding a higher increase in master's theses than doctoral theses. It was found out that the keywords in these theses comprised general terms or words, rather than those specific to the field. The nature of keywords has lately gained importance as researchers carry out their research through electronic databases. The keywords in either master's or doctoral theses written in EASPE need to be determined meticulously. It has become obligatory for the researchers who write theses in their fields to be aware and careful with respect to this issue.

Today, there are a total of 25 master's and 13 doctorate programs providing graduate education in the discipline of EASPE. The analysis has revealed that there are 272 course subjects in master's programs, and 170 in doctorate programs with distinct names under EASPE programs. It was found that two common graduate courses taught with the highest frequency ($n=10$) among 25 graduate programs are 'Research Methods in Education' and 'Human Resources Management'. As for the 13 doctoral programs, 'Comparative Education Management' was found to be the most commonly taught course ($n=5$). It was also found that the courses taught in EASPE master's and doctorate programs included partly the subjects of general knowledge and subjects from different fields of educational sciences

(curriculum and instruction, counseling and guidance, measurement and evaluation etc.), and partly subjects of a specialized area. The courses with similar or the same contents were observed to have been included in each master's or doctorate program with different names, which caused some kind of course pollution in the discipline. The major question to be answered seems to be whether the academics have any agreement on which courses a student has to take in order to be granted the master's or doctorate degree in the discipline of EASPE, regardless of the department/discipline or prerequisites for entry to the program.

Sustainability of any discipline depends on the extent to which it produces concepts of its own, which are well established after consistent use. As a matter of fact, a discussion about the definition of EASPE is essential so that the discipline can produce, determine and use its own concepts. Including the courses which are specific to the discipline is of great importance in enhancing consistency and integrity between graduate programs to help promote establishment and development of the discipline.

Kaynakça/References

- Akyüz, Y. (1993). *Türkiye'de eğitimin bilim olarak ele alınışının tarihçesi*. Eğitim Bilimleri Birinci Ulusal Kongresi 24–28 Eylül 1990 / Eğitim Programları ve Öğretim Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Balci, A. (1995). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara, 72TFFO Bilgisayar-Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.
- Binbaşıoğlu, C.(1995). *Türkiye'de eğitim bilimleri tarihi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Gürsel, M.(2006). Cumhuriyet döneminde eğitim yönetimi ve gelişimi. *Türkiye'de eğitim bilimleri: Bir bilanço denemesi* (Editörler: Muhsin Hesapçıoğlu ve Alpaslan Durmuş) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım No: 914 s:88–89.
- İstatistikler. <http://www.yok.gov.tr/istatistikler/istatistikler.htm>. Erişim Tarihi (13–07–2007).
- Kaptan, S. (1993). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Ofset.
- Karakütük, K. (2006). Eğitim bilimlerinin eğitim kurumlarımızda yapılanması. *Türkiye'de eğitim bilimleri: Bir bilanço denemesi* (Editörler: Muhsin Hesapçıoğlu ve Alpaslan Durmuş) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım No: 914 s:10–24.

- ÜAK, (2008). *Lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliği*.
<http://www.yok.gov.tr/yasa/yonet/yonet11.html> Erişim Tarihi (23-06-2007).
- ÖSYM. *2006-2007 öğretim yılı yükseköğretim istatistikleri*
<http://www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF1A9547B61DAFFE2A4334B67836F053C0> Erişim Tarihi (16-07-2007).
- Şimşek, H. (1997). Pozitivizm ötesi paradigmatik dönüşüm ve eğitim yönetiminde kuram ve uygulamada yeni yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Yıl:3, Sayı:1, s: 95-109.
- Şimşek, H. (2005). Eğitim yönetimi bilimin neresinde.
<http://www.hasansimsek.net/files/E%C4%9Fitim%20Y%C3%B6netimi%20Bilimin%20Neresinde.doc> Erişim Tarihi (17-01-2008)
- Üniversitelerin Web Siteleri. http://www.yok.gov.tr/universiteler/uni_web.htm
Erişim Tarihi (2-07-2007).
- Yıldırım, A ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*.
Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK Ulusal Tez Merkezi. <http://tez2.yok.gov.tr/> Erişim Tarihi (04-08-2007).

İletişim/Communication:

Yard. Doç. Dr. Mehmet ÜSTÜNER
İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
44280 MALATYA
E-mail:mustuner@inonu.edu.tr
Tel:0 422 341 00 10-4192/4413(Dahili)

Alındığı tarih/Received: 29/02/2008
Düzeltilme/Revision: 14/07/2008
Kabul/Approved: 07/08/2008